

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se čena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 172.

V Ljubljani, v ponedeljek 28. julija 1884.

Letnik XII.

Ali farne ali srenjske ubožnice?

To vprašanje je sicer že rešeno s postavo od prejšnjega deželnege zbora (ali bolj prav od liberalne (?) njegove večine) sklenjeno in od cesarja dne 28. avgusta 1883 potrjeno. Po § 1 te postave so farne ubožnice odpravljene in njih premoženje se ima srenjam v oskrbovanje izročiti; farne ubožnice so po tem takem postale srenjske ubožnice. § 9 te postave določuje, da vsa postava z dnevom njenega razglasenja moč in veljavo dobi. Postava je bila razglasena že 26. septembra lanskega leta. Farne ubožnice pa še naprej urađujejo, kakor popred. Nam duhovnom ne bodo nič kljubovali; kolikor preje nam ta mnogokrat dovolj sitni posel odvzamejo, toliko boljši za nas. Če bodo pa reveži potem na boljšem, je pa drugo vprašanje. Naše ljudstvo je že tako, da duhovnom še zmirom bolj zaupa, kakor srenjam; mora že vedeti, zakaj? Gotovo je tudi to, da potem premožni v oporokah revežem ne bodo več tako volili, kakor so do zdaj; če jim bodo pa vendar kaj namenili, ne bodo srenjam, ampak duhovnom v roke dajali. Res je sicer, da nova postava duhovnu sedež in glas pri ubožnem svetu zagotavlja (§ 35) in če se ubožni sveti z ubožnimi očetmi ustanové (§ 36), da ne bo dosti razločka med pred in potlej; posebno tam, kjer srenja z duhovnim pastirjem v edinosti živi; vendar pride duhoven v nekako odvisnost od župana, ki mu bo roke vezala, zraven pa velikokrat zamero in sovraštva pri ljudeh nakopovala.

Ker ima namreč duhoven srce za reveža, se pač ne bo mogel lahko ubožnim svetom odtegniti; ker pa denar ne bo v njegovih rokah, je mogoče, da bi srenja v hudi sili denar za druge srenjske potrebe porabila, (včasih zna še kaj hujšega priti). Reveži ne bodo potem redne podpore dobivali in hudobni svet bo brž tudi na duhovna padel, češ: zraven je, zakaj ne pazi?

Marsikaj pa bo še potem skušnja pokazala, kadar se bo začela ta sprememba izvrševati. Naj pa že farne ubožnice nekaj časa še dalje urađujejo ali naj že v kratkem svoj posel srenjam izročé, moramo vendar na nekatere neprilichnosti opozoriti, ki se z ubožnim denarjem pri gosposkah godé.

1. Velikokrat se zgodi, da gosposka kazenske denarje cele mesece, po pol leta in dalje zadržuje. Čemu to? Če kdo težko na krajcar čaka, je gotovo revež, kteremu se s tem krivica godi.

2. Nekaj časa sem gosposke ubožne denarje po nakaznicah ali pa v takih pismih pošiljajo, od kterih je treba poštnino plačevati. Tukaj se pač sme vprašati, ali niso ubožni denarji poštnine prosti? Ali naj gosposka še pri revežih dobička išče? Če je tudi le kak krajcar ali groš — ubožnih denar je! in revežem odtegnjen, kterim že par krajcarjev ali grošev več neznano prav pride.

3. Posebno pošiljanje kazenskih zneskov z nakaznicami se nam jako neprilichno zdi. S takim ravnanjem je dotični očitno razglašen in mogoče tudi ob dobro ime, kar nekterim, ki so morebiti prav po nevedoma v kazen prišli, neznano hudo dene.

4. Ali bi ne kazalo, da bi v kazen obsojeni od gosposke nalogo dobil, da mora v toliko in toliko dneh svojo kazen pri predstojništvu ubožnice (farne ali srenjske) vložiti in se potem pri gosposki s pobotnico skazati, da je to res storil.

Če bi se pa v odločenem času s pobotnico od predstojništva ubožnice ne skazal, naj bi se pa, kakor je sicer navada, s silo (z rubljenjem) postopalo. — Dosedanje ravnanje pa je silo zamudno in drago. V kazen obsojeni mora kazenski znesek v toliko in toliko času (če precej ne plača) gosposki prinesiti ali poslati in to memo ubožnice, ki mu je pred nosom; kar vselej časa in denarjev stane. Potem leži denar pri gosposki, da se do dobrega počije. Nazadnje ga vendar pošljejo dotični ubožnici, ki pa mora še poštnino plačevati! Tako se vselej veliko časa in kolikor toliko krajcarjev vmane, preden denar vse postavne pota obhodi.

Pastirski list Linškega škofa o volitvah in pa liberalci.

V celi Avstriji ga ni škofa, ki bi bil liberalcem bolj trn v peti, kakor pa Linški škof, dr. Rudigier. Ves čas njegovega pastirstva ni družega, kakor ne-

pretrgan boj za pravice sv. cerkve in blagor vernikov. Ker so pa ravno liberalci, ki so zadnja desetletja nakladali katoliški cerkvi težke okove, moral je veljati posebno njim boj, ki ga je bil imenovani apostolski mož s cerkvenimi sovražniki.

Posebno l. 1868 in v dóbi, ko je bil avstrijski liberalizem v cvetji, stal je Linški škof, vzor pastirja čede Kristusove, neprenehoma na čelu vernih sobojevalcev za prostost in neodvisnost od dedov podedovane vere. Kakor skrben čuvaj na sijonski skali, klical je mlačne bojevalce v boj za najdražje in svetjše svetinje, neustrašeno je odbijal napade liberalnih judovskih časopisov in z največjo čuječnostjo, bistrostjo duha in nedosegljivo spretnostjo razkrival njihove zlobne namene. To njegovo vzorno apostolsko delovanje mu je pa nakopalo tudi ves srd in vso jezo takrat mogočnih liberalnih in judovskih nasprotnikov. Kakor je bil nekdanj med apostelji največi apostelj sv. Pavel od nasprotnikov Kristusove vere, od mehkužnih in pohotnih paganov in zaslepljenih judov najbolj črten in zalezovan, tako so liberalci med vsemi sovraženi avstrijskimi škofi najbolj sovražili najhrabřejšega in najbolj vnatega med njimi — Linškega škofa.

Ker ga pa ni mogla vničiti cela povodenj zaničevanj in obrekovanj in ne omajati njegove stanovitosti, rabili so liberalci silo in mu tako materialno škodovali; kratili so mu odločene dohodke. A pravi značaj ostane tudi v času največe poskušnje trden kot skala in se ne umakne. Liberalni ministri so prišli in odšli, liberalna vlada je padla, Linški škof je pa kakor prej, tako tudi sedaj svaril in opominjal podložnike pred največim sovražnikom — liberalizmom, ki peljá v popolno nejevero. In še sedaj, ko je političen liberalizem na smrtni postelji in misli nespravljen z Bogom in katoliško cerkvijo zapustiti politično obzorje, čuje njegov največi nasprotnik, Linški škof. Od časa do časa se še oglasi že osiveli starček, čegar duh je pa še vedno mladostno čil in ruši v mnogovrstnih pastirskih listih, ki vzbujajo po vsem katoliškemu svetu veliko pozornost, že oslabele zidovje liberalne trdnjave. Ni še pozabljena njegova izvrstna ocena nemškega „schulvereina“, ki ima popolnoma prostozidarska načela in je

LISTEK.

Spomini iz naših gorá.

(Dalje.)

2. Še enkrat Triglavsko megla.

Jäher wird der Fels und immer jäher,
Steiler wird der Pfad und immer steiler,
Pfad? — Wo geht ein Pfad in dieser Wildnis?
Baumbach — Zlatorog.

Mislil sem že drugo poglavje pričeti o popotovanji v naših gorah, pa doktor, jezični doktor, ki je njemu namenjeno opazko bral, mi ne pusti veljati, da bi bila res le Triglavsko megla kriva naše nezgode, ampak še vedno svojo trdi in pravi, da sem jaz vsega kriv, ker pota nisem dobro znal, in ker skušenega vodnika nisem preskrbel!

No, to našemu doktorju rad pritrdim, in da je res silno nevarno, brez zvedenega in močnega vodnika po naših gorah hoditi. Goli vrhovi in skalnate stene, prelazi in meljine, kotli in jarki so si včasih tako zelo podobni, da jih skoraj ni razločiti; potem

se steze zmiraj bolj zgubljajo, kolikor višje se pride; nekoliko časa je še kozja in ovčja stopinja znati, nazadnje tudi ta neha in kam pa potlej? Pa ko bi kdo pot tudi popolnoma dobro znal, je vendar-le vodnik dober, da jedila in pijačo, zgornjo obleko in drugo pripravo nosi, pa da je v pomoč, če se kaka nesreča (kak padeč ali slabost) pripeti. To vse je res, in marsikter je že z nami vred obžaloval, da se je brez vodnika v naše gore podal, kar hočem pozneje v nekterih primerljajih pojasniti. Vendar pa moram našemu doktorju in drugim hribovlazcem dokazati, da je megla, in ravno Triglavsko megla že marsiktero nesrečo zakrivila in da ni samo nas, ampak še koga družega, da še celó najbolj skušene vodnike zapeljala.

Bilo je ravno tistega leta, ko smo mi 14 ur zastoj Triglava in Triglavsko koče iskali, samo dva meseca pozneje, da hočeta dva turista na Triglav in potem memo Triglavskih jezerov v Bohinj iti. Eden je bil od Blejskega jezera (gospod M.), drugi iz Solnograškega. Ker sta bila oba premožna in sta hotla varno hoditi, sta najela dva najboljša vodnika: enega iz Bohinja in enega iz Mojstrane ter privzela

še enega nosača. Šli so 7. oktobra iz Mojstrane skozi Krmo do Triglavsko koče. Drugi dan so skušali na Triglav priti; ali ker je ponoči sneg padel, in je gosta megla stala, so se na malem Triglavu vrnili. Kljub gosti megli sta turista hotela memo jezerov v Bohinj. Ta pot je silno težavna in tudi dolga, ker je od Triglavsko koče do zadnjega jezera dober dan hoda. Po tej poti je do takrat vodil edino le Bohinjski vodnik; Mojstranski (Janez Klančnik, Šimenc) še poprej nikoli ni toč hodil. — Ali kaj se zgodi? Ker je megla vse vrhove zakrivala, tudi Bohinjski vodnik ni mogel več vedeti, kje da so. Popolnoma se je zmešal in zgubil. Sebe in vso družbo je pehal sem ter tje; proti večeru jih je še le zopet v nek jark pripeljal, kjer so že dopoldne hodili. Lahko si mislimo neprijeten položaj naših popotnikov. Rosa, ki je tankemu dežju enaka celi dan iz megle pršala, jih je že do dobrega namočila, ali navdajalo jih je upanje, da bodo prišli do druge koče, ki med 4. in 5. jezerom stoji, da bodo tam počili in se posušili. Zdaj pa tako iznenadenje! Od truda so komaj še na nogah stali, jezera nobenega še dobili, in zdaj še le vodnik, na kterega so se

nemškemu, kakor tudi slovanskemu ljudstvu v največjo nevarnost in zopet so nam pred nekaterimi tedni sporočili časniki, da je izdal neutrujeni Linški škof pastirski list, v katerem opominja ljudstvo, naj voli v deželni zbor verne katoliške možé, ki niso samo kršeni, ampak svojo vero tudi v djanji kažejo. Razklada jim pomen in važnost deželnega zbora in pobija liberalna načela.

Da so judovski listi tega izvrstnega višjega pastirja vedno sovražili, je samo po sebi umljivo; pa tacega vrišča in vpitja pa že dolgo niso zagnali, kakor takrat, ko je izšel pastirski listi zopor prostozidarski „schulverein“ in zdaj oni o volitvah. Dobro spoznajo, da sta ta dva pastirska lista zadela liberalizem v osrčje. Zato pa tudi taka razburjenost in razkačenost. Vsi judovski in pojedeni listi počenši od najmanjšega do največjega so vstopili v bojno vrsto, ter vzeli na rešeto pastirski list in pa njegovega pisatelja. Posebno stara tetka „Neue fr. Presse“ je vsa divja in bije v svoji starosti, kakor mora okoli sebe, zagradi vse, kar ji pride pod roke ter vrže v nikdar mirujočega nasprotnika. Posebno to ji ne gré v glavo, kako se upa katoliški škof, ki ima skrbeti za cerkvene reči, tudi v volitve in sploh v politiko se vtikati. Kaj tacega se ji zdi nenavadno, predrzno. Duhovnik naj moli, mašuje, če že drugače ne, tudi pridiguje, politiko naj pa prepusti drugim.

Tako misli v svoji modrosti „Neue fr. Presse“ in tudi naši slovenski liberalci si tega želé. Kako se je bal pri lanskih volitvah v deželni zbor organ slovenskih liberalcev, da ne bi bilo „preveč“ duhovnikov izvoljenih! Pa pravi duhovnik in katoličan se ne zmeni za te zlobne svete. Njemu je glas in svet sv. očeta Leona XIII., ki vedno opominja katoliške škofo, naj skrbé, da pridejo v zastope pravi, pošteni, katoliški možé, veliko več, ko vse zdihovalje in hudovanje liberalnih listov te ali one narodnosti. Liberalci vedó predobro, da se njihovem dojenčku le takrat dobro godí, ako se duhovščina s politiko ne peča in se ne zmeni, ali volijo verniki tega ali onega; ako pa začne duhovščina složno in vneto spolnovati svoje dolžnosti in klicati katoliško ljudstvo pod zastavo Kristusovo in ga svariti pred Belcebubom, je pa tudi liberalizma v političnih zastopih kmalo konec.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. julija.

Notranje dežele.

Štajarsko. Konservativno-narodni volilci po Mariboru, Slov. Bistrici in Šent-Lenartu pozivljejo svoje rojake pri volitvah v deželni zbor po kmečkih občinah navedenih okrajev dotične glavo oddajati slovenskima poslancema baronu Goedelu in dr. Radaju, ter razvijajo program, po katerem bota omenjena dva gospoda postopala. Potegovala se bota da se 1. spremeni volilni red po meri davkoplačevanja; 2. da se odpravijo okrajni zastopi ali pa se vsaj krajevnim potrebam primerno uredé; 3. da se občinam zljajša breme, katero jim je nositi v prenešenih opravilih; 4. domovinska postava, po kateri 10-

letno bivanje v kakem kraju dotičniku pridobi ondi domovinsko pravico; 5. postava o prosti ženitvi nemaničev; 6. postava o žagnjarski epidemiji; 7. pospeševanje deželne kulture, kmetijskega poduka, cena sol za živino, in odprava davkarskih iztirjevalcev (eksekutorjev) ali pa že vsaj kaka olajšava pri njihovem poslu gledé posestnikov; 8. posestnikom morajo se zmanjšati občinski, okrajni in deželni davki, pod katerimi sedaj komaj dihaajo, kar naj bi se zgodilo po primerni razdelitvi na direktne davke; 9. sklicanje kmetijske enquete, kakor je bila v Ljubljani; 10. ustanova kmetijskih zbornic po izgledu odvetniških, notarskih in trgovinskih zbornic. 11. Vpeljava ravnopravnosti v šoli, uradu in praktičnem življenju. Načrt je res obširen in izpeljava potrebna.

Volitev grofa Schönborna v moravskem deželnem zboru izročila se je deželnemu odboru v pretres. Jako malo upanja je, da bi se potrdila, temveč pa, da se bode grof Schönborn zopet povsod volil. V debati, ki se je o tej volitvi v deželnem zboru vršila, odlikoval se je posebno dr. Fanderlik, ki se je z živimi dokazi, ostrimi kakor meč, potegoval za vseskozi pravično volitev Schönbornovo in je neusmiljeno pobijal krivične in izmišljene vzroke, ktere sta Sturm in Weeber proti volitvi navedla in s katerimi bi bila tudi zmagala, ker več narodnih poslancev in prijateljev Schönbornovih ni v zbornici bilo, nasprotniki so pa polnoštevilno prežali na to, kako bi Schönborna moralno vničili; kajti ako propade, da ne bo zopet voljen, je to znamenje, da mož kot cesarski namestnik nima nič več pravega zaupanja, in odstopiti bi moral od predsedniškega stola. Pri glasovanju bi se bili nemčurji pač malo brigali, ali so navedeni vzroki pravični ali ne; zadosti bi bilo, če jim služijo.

Volitve po **kmečkih občinah predarlskih** na 21. t. m. izvršile so se vse na korist konservativcev in so izvoljenci večinoma župani. Dosedanji poslanci: dr. Oelz, dr. Schmadl, Redler, dr. pl. Gilm, Rheinberger, Witwer in Hammerer niso več voljeni. O volitvah po mestih smo poročali vže v sobotnem listu.

Kakor inostranski listi poročajo, pripravljajo **Dunajski anarhisti** zopet nekako večje podvzete, s katerim mislijo zbežanemu ljudstvu pokazati, da še niso zatrti. Vse ne bo resnično, kar se v tem smislu poroča, kajti take vznemirjalne novice se navadno pretiravajo in z najbolj živimi barvami slikajo, kar je sploh mogoče, toda prav brez nič pa tudi niso. Dokaz temu velika opreznost Dunajske policije, ki si vse prizadeva, da bi nameravana hudodelstva anarhistom po mogočnosti preprečila.

Iz **Zagreba** čujejo se reči, ki nam pričajo, da se je ondi Starčevičev duh mladine polastil in sicer veliko-šolske, kakor tudi one iz trgovinske in obrtniške akademije. Ondašnja mladina sedanje vlade prav po Starčevičem uzoru ne pripozna in je proglasila Miškatočiča za narodnega izdajalca. Ko so dijake na univerzi v navzočnosti vladnega komisarja izpraševali in zasliševali o vdeležitvi zarote 13. t. m., se je večina izrekla, da tako dolgo ne bo odgovarjala, dokler bo vladni komisar, kterega kot takega ne pripoznavajo, navzoč. Preskušnje na univerzi so se zopet pričele, toda le za tiste dijake, ki rektorju na častno besedo obljubiti zamorejo, da se zarote niso vdeležili.

Madjarski deficit po železnica jel se je zmanjševati in ga v minulem letu, kakor Budapeštanski dopisnik v „Politiki“ vé, že nič ni bilo, pač pak so podržavljene železnice državi že 7½ milijonov čistega dobička donasale. Madjari se pa nadjajo, da jim bodo železnice že letos morda 11 do 12 milijonov goldinarjev dobička nesle. Ako jih račun ne ogoljufa, potem se smejo pač nadjati, da se bodo pri modrem in varčnem gospodarstvu konečno vendar le skopali iz dolgá, če tudi ne še tako kmalo in tako polomu vrata zapahnili. Promet v pravih rokah, kakor je sedaj, povzdignil jih bo

kvišku, da se jim bomo drugi le čudili, kajti Madjari so ga umeli napeljati iz vseh krajev na jugu in na zapadu preko madjarske prestolnice na sever in iztok. Iz Srbskega in iz levante, kakor tudi iz adrijskega morja potegnili so tako proge, da se vse v Budapeštu križajo. Tako silno razvit promet pa zopet zahteva velikanskega poslopja, velikega kolodvora v svojem točišču in tudi na tega so Madjari svoje oko obrnili. Dovoljen bo letos jeseni ali pa že morda konec avgusta. Velikansk bo silno, kajti mnogobrojni tiri oklepali bodo neki polovico mesta Budapešt. Iz tega tekali bodo vlaki na vse štiri kraje sveta na tisoč stotov blaga prevažajoč.

Vnanje države.

V **Varšavi** zarotnike zoper carovo življenje še vedno lové in zapirajo. Do sedaj znaša število nesrečnih zasleplencev že nekaj čez sto oseb, ki bodo svojo nepremišljenost in predrznost po sibirskih rudnikih obžalovali. Večina zaprtih so Rusi, pravijo pa, da so tudi Srbi in Bolgari med zarotniki. Mogoče je, ker nezadovoljnih ljudi je na svetu mnogo več, kakor pa zadovoljnih in nezadovoljneži mislijo si svojo osodo na ta način zboljšati, da hočejo s poti spraviti vse tiste, ki imajo najvišjo oblast v rokah ali pa — premoženje, kterega se nezadovoljneži potem polasté. Uno smo videli in opazovali že več let pri ruskih nihilistih, to pa pri anarhistih cellega sveta; ki so vsi bratje med seboj. 22. julija prijeli so v Varšovi 22 dijakov, samih Rusov; dva častnika sta se pa vstrelila, ker sta bila menda tudi zarote deležna. Eden teh dveh nesrečnikov je bil še le en teden oženjen. Sodnika Bardevskega prijela sta dva orožniška častnika v njegovi pisarni, toda ne tedaj, ko je opravljal svojo službo. Drugi vjeti sodnik knez Mrčevski je že zopet prost, kar se pa Bardevskemu ne bo tako hitro posrečilo, kajti v njegovem stanovanju so dobili silno veliko dinamita. Stanuje pa Bardevski ravno ob tisti cesti, po kateri bi se bil moral car pripeljati v Varšovo. Vojakov je bilo že poprej v Varšovi vse polno, sedaj jih pa kar vse mrgoli. Kedaj da pride car semkaj, se nič ne vé in se pri takih okoliščinah tudi prej ne bo zvedelo, kakor še le tedaj, kadar bo že prišel.

Kakor zunanja znamenja kažejo, in ako se ne motimo, **Rusija** v resnici na to misli, da bo dala ustavo svojemu narodu, kakor jo imajo druge države po Evropi. Umrjeni Car Aleksander II. je zastavil na to prekrasno delo vže pero in bi ga bil morda tudi dokončal, naj bi ga ne bila prehitela osodepolna bomba, ktera mu je vpihnila luč življenja. Sedanji car Aleksander tretji imel je do sedaj mnogo posla, preden je spravil prevzeto gospodarstvo za umorjenem očetom v red; preden je vgnal in vsaj na videz in po večem vkrotil anarhiste. Sedaj pa se misli z vso močjo poprijeti preosnove države po evropskem vzoru. Iz tega namena prišel je knez Galicin, ki ima službo v ruskem ministerstvu notranjih zadev, na Dunaj, kjer bo študiral administracijo in politično osnovo avstrijskih uradov in oblastij.

Odstopivše **belgijske ministre** je poraz prostozidarske stranke tako iznenadil, da še toliko časa niso imeli, da bi svoje umazano perilo spravili. V pisarnah so našli novi ministri cele kupe denuncijacij od vladnih učiteljev, ki so tožili svoje tovariše zaradi groznih stvari: da hodijo k sv. maši, da pusté svojim otrokom in ženam hoditi v cerkev in prejemati sv. zakramente itd. Kako izdajalstvo! Tu se vidi kako črviv je bil ves prostozidarski vladni aparat.

V **Belgiji** je sedaj katoličanstvo v vladnem življenju zopet na krmilu in sicer se ta vlada, ki je konservativna, vsled svoje pravičnosti, s katero že sedaj vsakemu svoje privoši in tudi daje, po pravici lahko imenuje liberalnokatoliška! Kajti „liberalen“ ne pomeni vedno le brezverca, kakor smo pri nas navajeni si le ljudi te vrste misliti, temveč „liberalen“ pomeni prostodušnost, kakošne

zanašali, pravi, da nikamor več ne vé. Kaj bo zdaj? Noč se približuje, hoditi ne morejo več, dež, ki je bolj gosto jel iti, jih neusmiljeno namaka, koče ali kake strehe pa nikjer! Misel, da bo treba pod milim nebom prenočiti in da morebiti iz te skalnate puščave več izhoda ne bo, je enega potnikov tako potlačilo, da se je na skalo naslonil in jokal kakor otrok. — Ker si Bohinjski vodnik nikamor več ni upal, je Šimenc vodstvo prevzel. Šimenc, ki je svetovne strani kljub gosti megli, v spominu ohranil, je že po dnevu vedno pravil, da se mu pot ne zdi prava, da bi po njegovih mislih morali bolj na levo in ne vedno na desno se držati. Šimenc prosi družbo, da naj na tem mestu ostanejo in počijejo; sam pa je šel kraj ogledovat. K sreči se megle nekoliko pretrgajo in globoka Trentarska dolina se odpre njegovim očem. Zašli so toraj ravno na nasprotno stran. Blizo tistega kraja najde tudi Šimenc prostorno duplino pod skalo, kjer so ogenj napravili in tisto noč za silo prebili.

Tretji dan se je nebo zvedrilo, gorski vrhovi so se zopet pokazali in pravi sled je bil zopet dobljen; tako, da so naši potniki brez kake nezgode memo jezerov in čez Komarčo še tisti večer v Bohinj dospeli. Ali pomnili bodo svoj živ dan, kaj se pravi

v gosti megli po Triglavskem gorovju hoditi. Ta nezgoda pa tudi mene opravičuje. Če je Triglavska megla skušenega vodnika zmotila in zmešala, kaj čuda, če je tudi mene zapeljala, ki sem poprej en samkrat po teh robah hodil in še takrat ponoči? Povedati pa moram, da je leto pozneje (1879) Rihard Issler, od Dunajske planinske družbe poslan to pot memo jezerov zaznamnjat, to je na vsakih 20—30 stopinj na skale rudeče pišce z oljnato barvo načrtal, tako, da se zdaj kaj tacega ne more lahko več pripetiti.

Po tem ovinku naj postavim tu splošno pravilo za hribolazce, namreč: Ne hodi v gore brez vodnika po neznanih krajih; pa tudi po znanih krajih ni varno samemu hoditi.

Kdor je že kdaj čez Luknjo v Trento hodil, je gotovo zapazil velike kupe snega, kterega se v zarezi med Triglavom in Steinerjem vsako zimo toliko nabere, da nikoli ves ne skopni. Potok Zadnjica pa, ki tukaj izvira in v Sočo teče, ta sneg spodje in tako se naredé ledeni oboki, ki so tako močni, da najtežji skale vdrže in iz katerih poleti vedno voda kaplja, kakor tam iz kakenga stropa.

Nek profesor iz Koroškega, ki je sam šel čez

Luknjo, pride do tega naravnega predora in ker se mu je skozi svetilo, se spusti kar naravnost v tunel. Zadnjica sem ter tje pada čez visoke skale, kar se pa od zunaj ne vidi, ker vse sneg pokriva. Profesor je parkrat v take zadrege prišel, da skoraj ni mogel ne naprej, ne nazaj. Naj bi se mu bila kaka nesreča pripetila, da bi si bil kaj zlomil, ali v skalovji obtičal, nikdar bi ne bil gledal več solnca. Če bi tudi vpil, kdo bi ga bil slišal izpod snega, in če bi ga bili tudi iskali, kdo bi ga bil tu notri iskal?

Zopet drug profesor, ki je bil že trikrat na Triglavu, si domisli, da bo zavoljo spremembe šel enkrat na Kepo. Ker je pa Kepa proti Triglavu otrok, je hotel ta sprehod kar brez vodnika storiti. Pa tudi temu se je trda godila. Ne le, da je po težavnih in daljših potih hodil, je nazaj gredé tudi v nek graben zdrčal, in se pri tem zelo opraskal in pobil. Sreča zanj je bila, da sta dva pastirja njegovo vpitje slišala in mu iz grabna ali bolj prav iz prepada pomagala, iz kterega bi bil sam težko zlezal. Ko sem ga pozneje prašal, kako mu Kepa dopada, je ves nevoljen odgovoril: E, pustite me; nikoli več ne grem na to h..... Kepo. Sem bil že trikrat na Triglavu, pa se nisem nobenkrat

si vsakdo želi, kdor hoče vsakemu dobro in to kar mu po božjih in človeških postavah po pravici gre! In taka je sedaj vlada v Belgiji. V kamori poslanec izvolili so si za predsednika g. Thibauta, v senatu pa barona d'Anthana; oba predsednika, kakor tudi vsi štirje podpredsedniki spadajo k katoliški večini. Posebno pazljivost obrnili so pa vže na sosednje Francoske razmere, s katerimi hočejo v miru in složnosti živeti. Tudi ravnopravnost flamskega in francoskega jezika jim je sveta reč, in so celo nekateri ministri v flamščini prisegli zvestobo in vdanost kralju. To toraj je tisto ministerstvo, ki je pred nekako 7 leti pri tolikem vrisku liberalcev padlo in se s poti umaknilo prostozidarskim liberalcem, ki so svojemu imenu nečast delali, kajti krivični so bili vsem drugim, le sami sebi ne.

Izvirni dopisi.

Iz Šiške, 28. julija. (Tombola.) Včeraj je napravilo neko delavsko društvo na vrtu tukajšne „gostilne združenja“ ali po domače „pri Lorencu“ tombolo; komu na korist, ne vem; nekdo je rekel za domačo blagajno. Me tudi nič ne briga, kdo bo imel čisti dohodek. Tablice so prodajali po 10 kr. Dobitkov bilo je mnogo; igra se je vršila mirno. Toraj v občo vse prav. A nekaj me je vendar prav neprijetno dirnulo, in to je bil nemški govor. Slovenski delavci, pa tombolo po nemški igrajo, to se pravi po nemško kličejo številke. Mnogo ljudi se je jezilo nad to brezskrbnostjo. Dokaj je bilo občinstva, ki ni razumelo nemščine, nasprotnega pa, ki bi slovenščine ne bilo umelo, prav malo. Zakaj toraj „ednozveličavno“ nemščino tudi tu urivati? Bodimo že enkrat pametni in ne sramujmo se svojega lepo donečega materinega jezika! In ravno marsikteri naši slovenski delavci imajo to za nekako imenitnost, da vedno le nemški gostole. Kobi bi že vsaj znali; ali tako lomijo nemščino, da se kar čudim, da se že kak nemški poslanec v državnem zboru ni pritožil čez to, kako silno se nemščina po slovenskih delavcih muči in kviri. Pri včerajni tomboli je nek dovtipnež poskušal tudi slovensko upiti, ali daleč je ni privozil, samo do „štiri in siebzig“. — Moja misel je ta: pozor delavci! pod imenom pomočnega ali izobraževalnega društva se vam uriva nemški življenj in to tako tihotapsko, da še sami ne čutite. Pazite toraj in bodite oprezní, drugače vam bodo kolovodje stranke zatrlé ves slovenski čut! Ako bi pa društvo, ktero potrebuje tudi materijalne pomoči, vedno le nemškutarilo, se tudi lahko pomaga. Ognite se, slovenski možje društva in bote videli, kmalo bodo vsi slovensko občevati vsaj hotli in želeli.

Iz Poljske fare, 24. julija. Paragrafa 21 in 22 občinskega reda določujeta, da se ima občinski zastop, t. j. župan in občinski odborniki voliti na tri leta. Pri nas teče sedaj že četrto leto, kar smo meseca avgusta volili sedanjega župana Luka Straha, pa ni še nobenega znamenja, da bi bile zopet nove volitve, ktere bi bile vsled zgoraj omenjenega paragrafa vže lansko leto meseca avgusta biti morale. Pač bi radi vedeli, ali sta navedena paragrafa za našo občino veljavna ali ne in če sta, zakaj se niso vže nove volitve razpisale, če pa nista, po čem naj se v bodočnosti ravnamo gledé občinskega reda. Vsakaka pesem je le nekaj časa lepa!

Iz Drage, 25. julija. Od marsikterega slovenskega kraja si že, ljubi „Slovenec“, kak dopis prinesel, le iz Drage ne najdem nikoli nič v tvojih predalih, toraj sprejmi naslednje vrstice, če ti sicer ugajajo. Draga, župnija šteje 2000 duš in dve podružnici (na Travi in v Starem Vinkeljnu), leži v kočevskem kantonu; od leta 1862 spada pod Ribniško dekanijo, pred pa je spadala pod Kočevsko. Draga je zelo oddaljena od drugih župnij Ljubljanske škofije, najbližnja ji je proti severu ležeči Loškipotok, do kterege se pride peš po visoki, pa ne zmirom ravni dolini v dobrih dveh urah, proti izhodu so ji sosednje, Gerčerce in Gotenice, do vsake je čez Veliko goro (posestvo kneza Karla Auersperga) tri ure hodá, proti jugu je pa najbližnja duhovnija Osilnica, ktera leži poleg reke „Čubranka“, ravno tam, kjer se v Kulpo izliva, do te duhovnije je iz Drage 3½ ure pota (peš), proti zahodu pa meji Draga na župnije Senjske vladikovine, Čubar in Prezid, do vsake teh je dve ure hodá.

Draga leži na visokem in mrzlem kraju, zemlja rodi le oves, jar ječmen in nekoliko jare pšenice; poglavitni pridelek je korun. Z domačim pridelkom se prebivalci ne morejo preživeti, toraj si živeža po sveti iščejo in sicer najbolj po hrvatskih in slavonskih šumah. Na jesen meseca oktobra ali pa še prej gredó moški, ne le odrasčeni, ampak tudi otroci celó pri 10 letih na Hrvaško in pridejo o sv. Jurji ali pa še pozneje zopet domu. Včasih zaslužijo veliko, večkrat pa malo ali celó nič. Rekel sem nekemu očetu, ki je peljal 10letnega sina s seboj na Hrvaško, zakaj da ga tje doli jemlje, doma naj bo in naj pridno v šolo hodi. Odgovoril mi je: kaj hočem, doma nima kaj jesti, na Hrvaškem bo nam bajto varoval, kuhal, pral, vodo in drva nosil in bo turščene žgance jel in morebiti še kaj zaslužil, doma bo le stradal. Čez zimo so v nekterih vaseh, posebno kjer si z vožnjo nič zaslužiti ne morejo, n. pr. v Starem Vinkeljnu, le ženske in mali otroci doma. Primeri se, da v tem času, kjer moških ni, ženske mrliča na mirodvor k pogrebu prinesó.

Knez Auersperg ima že od leta 1855 v Loškem potoku vaporno žago z večimi pilami (žagami). Iz imenovane Velike gore vozijo Dragarji, kteri imajo živino, kerle tje na žago, s čimur si pa le malo prislužijo; dostikrat je pa njih zaslužek s to vožnjo le polomljen voz, medli voli, pa po cesti raztresen gnoj.

Leta 1880 je knez Auersperg tudi v Veliki gori proti Gotenici, kake dve ure od Drage oddaljenem tako imenovanem Medvedku (Bärnheim) vaporno žago, menda z 12 pilami, dal napraviti, misleč, bo več dobička, ker ne bo treba iz gojzda kerlev, ampak izdelani les, t. j. dile ali žgance voziti; ali ta vaporna žaga jim dela mnogo neprijetnosti zavoljo pomanjkanja vode; ker ni v ti gori nikjer vode, so skopali velike vodnjake, v ktere se voda ob času deževja odteka, ali ti vodnjaki vodo le slabo držé; zmirom jih popravljajo, pa še nič prida ni. Obe vaporni žagi v Loškem potoku in v Medvedku ima zdaj gospod Jož. Švare, veliki trgovec z lesom v najemu. Prebivalci so Slovenci in nekaj Kočevjarjev, v petih vaseh ob hrvaški meji so sami Slovenci, v petih vaseh proti Kočevju so pa večidel Kočevjarji, ki so pa vsi slovenskega jezika zmožni.

Šola je bila zmirom slovensko-nemška, dokler jo niso nemškutarji s pomočjo nemškega „šulferajna“

leta 1881 čisto v nemško spremenili. Nemški „šulferajn“ je učitelju, ki je slovenščino popolnoma odpravil „Ehrengabe“ podelil, ta preuredba je v Dragi veliko razburjenost med ljudstvom napravila, ktera se še zdaj ni podelila.

Duhovnija je zelo raztresena in težavna, posebno za enega dušnega pastirja, ki mora po visokih bregovih hoditi, ter se potiti in — hladiti.

Leta 1834 je bila lokalija iz Trave v Drago prestavljena in v faro z enim duhovnim pomočnikom povzdignjena, zavoljo česar ima ondodni župnik še zdaj mnogo neprijetnosti. Travljanci so si že mnogo prizadevali, da bi svojega župnika ali vsaj ekspozita zopet dobili in še zdaj zmirom mislijo in prevdarjajo, kako bi ta svoj namen dosegli? Jaz pa rečem, če bi že kedaj na to prišlo, da bi se duhovnija Draga delila, naj bi se rajše v Starem Vinkeljnu duhoven vstanovil, kamor naj bi vasi Stari Vinkelj, Novi Vinkelj in Podplanina spadale, vse druge vasi naj bi bile pa pod Drago, ker med Drago in Vinkeljnom leži visok hrib, Parg imenovan, kterege prekoračiti, je treba zdrava pljuča imeti. Po zimi je pa snegom dostikrat tako zameđen, da je pot iz Drage v Vinkelj popolno zaprta, zatorej je prebivalcem obiskovanje službe božje v Dragi jako težavno. Če pa pride po volji Travljancev na Travo duhovnik, tako bi bila potem blizo skupaj (¾ ure narazen) v eni ravnini ali planini dve duhovna, namreč na Travi in v Dragi. Vinklerjem bi pa ne bilo prav nič pomagano in dušni pastirji v Dragi bi mogli kakor prej visok hrib Parg prekoračevati. Višje oblasti naj toraj lego dobro pregledajo in še le potem razsodijo.

I—.

Iz Celovca, 26. julija. Volitve volilnih mož so se za nas Slovence, in sicer v obče za konservativno stranko pri tako žalostnih razmerah, hvala Bogu, precej dobro izvršile; kljubu vsemu pritisku od raznih strani, posebno liberalnih bogatašev. Najbolj smešno se pa hvali Matschnigg v svojih „Freie Stimmen“, nad veliko zmago, o kateri še ni duha ne sluha. Posebno ga peče okraj Feldkirchen, kteri je zelo namešan s protestanti in si tam dva huda nasprotnika, seveda oba stroga nemško-liberalna „doktorja“ nasproti stojita, zato se boji, da ne bi pri tem nasprotovanji kak tretji žel. Huduje se človeče brez pravega prepričanja nad velečast. duhovščino, ktera je tudi pri teh volitvah svojo dolžnost storila, da je iztrgala dosedaj še bogaboječje priprosto ljudstvo strupenim liberalcem iz rok. V liberalni rog trobiti sme po teh načelih vsaka dušica, da je le nemško-liberalna, bodisi doktor, učitelj, uradnik ali pa zadnji zakotni pisač; ako se pa od konservativne stranke najčastitljiva oseba le gane, ima Matschnigg polno gnjusa in najsramolilnejega orodja proti njej. Vendar pa zmaga liberalne stranke ne boče taka, kakor prerokuje zadnja „Freie Stimmen“, in se je raduje kot smrtonosni udarec na sedanje ministerstvo, ker konservativna stranka, kakor se je trdno nadejati, po izvršeni volitvi volilnih mož, ne boče izgubila niti pedi svojega položaja, pač pa mogoče pridobila in se tudi nadejamo, da bodo vsi častiti gospodje rodoljubi tudi nadalje delali, da se ne bodo cepili glasovi volilnih mož. Ker liberalna stranka boče z vsemi sredstvi delovala, da bi kak nered med njimi napravila, toraj pazimo, da se volk v ovčji koži ne priklati med ovce.

čisto nič poškodoval, tukaj bi se bil pa kmalo ubil. In res je bil neznano razpraskan po obrazu in po rokah, tako da si tisti dan še izpod strehe ni upal.

Še bolj nevarno je pa lazenje po hribih pozimi, posebno če se brez vodnika godi, kakor je pretečeno zimo nek potnik nekaj tacega poskusil, pa bi bil tak poskus kmalo drago plačal.

Meseca februarja so bili namreč nekateri prav gorki in prijetni dnevi. Na solnčni strani je sneg odlezel tudi iz visocih vrhov, vsaj na videz; ali med razpokami in v jamah se je še držal, kjer se je po dnevu tajal, po noči pa zopet zamrzoval. Nek gospod iz Goriškega tedaj, močan in uren hribolazec, da malo takih, se napoti zgodaj zjutraj 22. februarja, in hoče iti sam na Prisank. To je tista mogočna gora, ki se iz Kranjskegore naravnost proti Goriškemu vidi in ki je po najnovejši meri 2555 metrov visoka; tedaj le 300 metrov manj kot Triglav. Omenjeni gospod je imel to pot za igračo. Rekel je: Drugi se na Prisank še poleti in z vodnikom ne upajo; jaz pa bom sam brez vodnika pozimi prišel. S sabo ni družega vzel, kot močno okovano palico, nekaj malo jedila in par požirkov žganja; derez ali železja za

na čevlje ni imel. Naročil pa je hišnim, da ob 7 zvečer bo že doma. — Ali ura je 7, 8, 9, in tudi že 10; gospoda pa le ni! Kaj zdaj storiti. Vzdigne se 15 sosedov in ti gredó z bakljami, sekirami in vrvmi gospoda v Prisank iskat. O polnoči pridejo na planino pod Prisankom in res slišijo pogumnega hribolazca, ki je visoko nad njimi vpil in klical. Od planine so potrebovali še tri ure, da so prišli do njega. S sekirami so si sproti stopinje sekali v led, drugač bi ne bili mogli nakviško. In v kakošnem položaji so dobili hribolazca? Držal se je z rokami za skale, noge pa so se vpirale na nek prag, pod katerim je zija propad. Ni mogel naprej ne nazaj. V to past je naš turist zvečer prišel, ko se je že tema jela delati. Da bi se rešil iz take nevarnosti, skušal je s palico stopinje v led narediti; ali pri tem se mu palica zmuzne in čez propad zdrči, od kodar je še le čez dolgo njen ropot zaslišal. Tako mu je palica naznanila, kaj tudi njega čaka, če bi se ne mogel nad propadom obdržati. Vtopljenec se prijema za slamnato bilko; tudi naš turist še ne obupa. Z nožem si seka stopinje, ali tudi nož gre za palico v propad. In zdaj nima družega ojšrega orodja več,

kot svoje nohte, pa kmalo mu začnejo prsti krvaveti; vsak poskus je zastoj! Med tem nastane noč in boré turist je obsojen, pod Prisankovim vrhom v strašni visočini in v mrzli zimski noči prenočiti. Če se količkanj premakne ali če od trudnosti zaspi, je njegov delež gotova smrt. Ali se bo pa mogel celo noč obdržati nad propadom? Ali mu ne bodo vsi udje otrpili? Ali ne bo celó pred dnevom zmrznil, če se že v propad ne prekuene? Stori je, kar mu je pamet velevala. Dasiravno je še nekaj žganja pri sebi imel, ga vendar ni hotel piti, da bi ne zaspal. Tudi je neprenehoma pel, da bi se tako dramil. In ravno to vpitje je možem sled pokazalo. Čez tri dolge ure so še le priplezali do njega, ali bolj prav vrh njega, da so mu vrvi podali in ga kviško na gotova tla potegnili. Ta položaj je bil skoraj še bolj kritičen, kot cesarja Maksa na Martinovi peči; imenovani turist ga bo pomnil vse žive dni. Reči bi se pa pri tem tudi moralo s Šilerjem:

Der Mensch begehre nie und nimmer zu schauen,
Was die Götter verbargen in Nacht und Grauen!
(Dalje prih.)

Poročati mi je tudi strašanske nesreče, ktera se nam je javila iz St. Mohora. Dne 24. t. m. med 1. in 4. uro vnela se je Vratna vas in do celega pogorelo blizo 54 hiš s pristranskimi poslopji. Dasi so prihitele požarne brambe iz vseh strani nesrečnikom na pomoč, vendar ni bilo mogoče vsled močnega zapadnega vetra uspešno delovali proti nesrečnemu požaru. Ponesrečila se je, kolikor je dosedaj znano, neka bolna žena. Kako se je nesreča zanetila ni še znano; škode utegne biti nad 200.000 gold. Ubogi narod! povodnji, toče in požar preté ga ugonobiti!

Iz Celovca, 27. julija. Danes dve slabi novici. V Dobrlivasi smo propadli; nasprotniki so prignali vse na volišče, naših je premalo prišlo. Tudi v Šmarjeti pri Velikovecu so nemškutarji zmagali. V Klobasnici pa je zmaga naša. Zdaj se računa, da dobita gg. Einspieler in Muri v Velikovecu 70, nasprotnika po 30 glasov. Zmaga je vsekako naša. Nemškutarji strastno delajo!

Domače novice.

(*Cerkvena slovesnost*) v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani, kjer se je obhajal včeraj spomin cerkvene posvečevanja, je bila prekrasna in pomenu dneva primerna. Kakor smo omenili že v soboto, pela se je izborna Mozart-ova jako težavna in tehnično-umetna „Krönungsmesse“ v C-dur. Pridigoval je č. g. mestni kaplan Žlogar, pontifikalno mašo pa je služil preč. g. prošt dr. Jare z veliko asistenco. Cerkev je bila spremenjena v pravem pomenu besede v prekrasen vrt, v katerem so zelele palme in ciprese poleg družega domačega in eksotičnega zelenja, med katerim so gorele bele sveče po altarjih in velikih svečnikih-podstropnjakih.

(*Ces. svetnik g. Murnik*) predlagan je c. kr. trgovinskemu ministru za namestnika g. Koroškega deželnega poslanca grofa Goëssa, kterega ste Kranjska in Koroška trgovinska zbornica predlagali za svetnika v posvetovalni odbor za državne železnice.

(*„Sokolov“ večer*) v soboto zvečer v čitalnici je bil prav dobro obiskan. Gostov je prišlo toliko skupaj, da je prostora primanjkovalo. Posebno dobro došli bili so „Sokolom“ hrvaški tamboraši, ki so morali na splošno in živahno ploskanje silno mnogo igrati. Večer je minul med splošno zadovoljnostjo jako hitro in za vsakega prijetno.

(*„Slovenec“ na vrh Triglava*) Prijatelj našemu listu napotil se je minuli teden na Triglav, kamor je tudi srečno došel. Ker je pa gori več spominskih steklenic, v ktere turisti, ki tja gori prihajajo, svoja na listkih napisana imena spravljajo, vzel je prijatelj našemu listu „Slovenca“ iz žepa, ki ga je imel slučajno pri sebi, ter ga je zvil in v spominsko steklenico zmašil. „Slovenec“ pa sedaj „gleda na Triglavu neba obok.“ „Slovenec“ je toraj na vrh Triglava; kdor ne verjame, naj gre gori ter se sam prepriča.

(*„Razredba“*) učenk mestne peterorazredne dekliške ljudske šole v Ljubljani, koncem šolskega leta 1884 ima na prvi strani sestavek „iz šolske kronike“. Šola je imela enega kateheta in pet učiteljic. Učenk je bilo v V. razredu 21; v IV. 49; v III. 57; v II. 80 in v I. pa 86. V V. in IV. razredu bila sta po dva oddelka. Po narodnosti je bilo 305 Slovencev, 25 Nemkov in 5 Lahinj. Za višji razred sposobnih je 202, nesposobnih 81.

(*V Ljubljano padla*) — nekteri pravijo pa, da je nalašč skočila pijana ženska Mica Kos, ki ji je šnops možgane osmodil. Bilo je proti 11. uri, ko je šla s polno steklenico, kakor jih imajo za kisló vodo, po bregu mimo Blaznika. Spremljal jo je njen sinček. Ondi pri stopnicah šnops zraven sebe postavi in h krati se je že po rujavu Ljubljani kobacala; fantič jel je pa na pomagaj klicati. Ljudi se je kar na enkrat vse črno nabralo na daleč okoli in nek redar pomolil je že s smrtjo boreči se ženski v hladne valove drog, za kterega je zgrabila in zlekli so jo na suho, kjer je v nezavesti obležala. Ko se nekoliko zavé, spravijo jo kvišku, toda noge je niso držale. Dva postreščka odnesla sta jo v bolnišnico. Nekteri ljudje trdijo, da je to že v drugič, da si je zanikerna babura smrt v valovih Ljubljane iskala.

(*Bob*) so imeli včeraj v Štepanji Vasi. Ob 9. dopoldne bilo je veliko opravilo. Kedar je pa „somenj“, je pa običajno tudi streljanje s topiči, če so fantje za kaj. Tudi Štepanci zložili so za smodnik

in fant ki je bil za tistega, da je topiče nabijal in zažigal, segel je ravno s periščem po smodnik ali „purfelj“, kar mu vetriček prinese iskro od ognja, kjer so kurili, in mu jo naravnost v smodnik posadi. Kakor bi se bilo zabiskalo, posvetila se je cela gromada plamena iz piskra in je fanta po obrazu osmodila, da je neki črn kot zamorec. Silna moč smodnika ožgala in raztrgala ga je tudi na prsih.

(*Is Postojne*) se nam poroča: Leto je že minulo, od kar je počastilo nas Nj. Veličanstvo presvitli cesar. Ker nam ni bilo 15. julija mogoče obhajati obletnice, vesele dogodbe, storili bomo to v sredo dne 30. julija. Slavnost bode velika, ker c. kr. uradi, čitalnica in šolska mladina — vsi združujejo svoje moči, da dostojno proslavljajo ta dan. Zjutraj ob 8. uri bo sv. maša z azistenco, potem slavnost v šoli. Popoldne izlet na „Räuber-Commando“. Zvečer priredila bo Čitalnica tombolo s petjem; sodelovala bode vojaška godba, ktera pride v to svrhu iz Št. Petra.

Razne reči.

— Češko slovstvo v Nemcih. Reklamova universalna biblioteka v Lipskem je izdala pred nekterimi tedni nekoliko čeških novel v nemškem prevodu, kterega je preskrbel prof. Bauer, ki je že prej za imenovano firmo prestavil nekatere druge češke proizvode. Vse grdenje češkega naroda in smešenje njegovega slovstva od strani nemških liberalcev ni zabranilo českemu slovstvu pota v tako razširjeno Reklamovo biblioteko.

— Nobena protekcija. Nekdo v cesarjevi životni straži je rezervist 84. peš-polka in je bil letos poklican k dvemesečnim vojaškim vajam. Udu cesarjeve životne straže pa ni bilo to všeč, zato prosi vladarja, da ga vaj oprosti. Cesar mu pa odgovori: „Ljubi moj, le k vajam pojdite. Tudi jaz sem vojak in vsak vojak mora svoji dolžnosti zadoštili.“

— Pesnik Heine o judih. Nemški pesnik Heine, ki je bil kakor znano sam rojen jud, je bil najbolj hud, ako ga je kdo imenoval juda. Svojemu prijatelju je pisal o judih te-le zanimive besede: „Moji predniki so bili judovskega rodu, pa jaz nisem bil nikdar ponosen na to svoje pokolenje.“ — Med vsemi judi je najbolj sovražil Rotšilda. Slabo spričevalo za jude, ako jih sam jud tako obsodi! Jih je že moral dobro poznati!

Telegrami.

Maribor, 28. julija. Volilni shod v Rušah se je sijajno vršil, kandidatura Radaja in Godelna navdušeno sprejeta.

Brno, 27. julija. Danes se je sklenil moravski deželni zbor dokončavši delo. Deželni glavar, Brnski škof in cesarski namestnik govorili so zahvaljevajoč se. Deželni glavar zaklical je trikrat „slava!“ in „hoch“ presvitlemu vladarju, na kar so poslanci navdušeno odgovarjali.

Pariz, 27. julija. V Aix-u umrlo je 7 ljudi za kolero.

Toulon, 27. julija. Nocoj ponoči umrlo jih je tukaj osem, v Marseille pa osemnajst za kolero. Zdravstvene zadeve se očitno zboljšujejo.

Carigrad, 27. julija. Blagajnik ruskega poslanstva potegnil je včeraj ob 1. uri popoldne 17.000 gld. v banki „Ottomane“. Takoj na to napadel ga je neznan človek, ki ga je s palico po glavi udaril in omamil. Blagajnik je padel, ropar mu je pa denar pobral in zbežal. Blagajnik je le malo poškodovan.

Tuji.

27. julija.

Pri Matiji: Franc Kaschl, posestnik, z družino, z Dunaja. — Mülle, trgovec, z Dunaja. — Janez Garike, c. k. stavb. svetnik. — J. pl. Ciotta, rentas, iz Reke. — Gortan, z družino, iz Trsta. — Dr. Hirsch, c. k. zdravnik, s hčerjo, iz Gorice.

Pri Stonu: Barth in Fischbach, trg. potovalec, z Dunaja. — Josip Rziha, trg. potovalec, iz Prage. — pl. Petke, z družino, iz Trsta. — Karl Dünigl, s soprogo, iz Trsta.

Pri Virantu: Jan. Mahainz in Jan. Andlovár, iz Maribora. — Martin Južnic, iz Češke Lipe. — Jurij Jugovič, iz Grada.

Umrli so:

24. julija. Franc Tonija, kajzarjev sin, zdaj kaznjene, 27 let, ulice na Grad št. 12, srčna vodenica.

25. julija. Andrej Arkar, delavec, zdaj kaznjene, 34 let,

ulice na Grad št. 12, jetika. — Ana Mazgon, cofarjeva hči, 2 uri, Rožne ulice št. 5, Apoplexia.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 9 gl. 20 kr., — domača 8 gl. 05 kr. — Rž 5 gl. 60 kr. — Ječmen 4 gl. 45 kr. — Ajda 6 gl. 60 kr. — Proso 5 gl. 75 kr. — Turšica 5 gld. 60 kr. — Oves 3 gl. 30 kr.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

28. julija.

Papirna renta po 100 gld.	81 gl. 05 kr.
Sreberna	81 " 85 "
4% avstr. zlat. renta, davka prosta	103 " 30 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 15 "
Akcije avstr.-ogerske banke	858 " — "
Kreditne akcije	160 gld. 308 " — "
London	121 " 70 "
Srebro	— " — "
Ces. cekini	5 " 73 "
Francoski napoleond.	9 " 66 1/2 "
Nemške marke	59 " 60 "

Od 26. julija.

Ogerska zlat. renta 6%	122 gl. 20 kr.
" " " " 4%	91 " 90 "
" " " " 5%	88 " 90 "
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 108 " 50 "
Länderbanke	102 " 75 "
" avst.-oger. Lloyd v Trstu	539 " — "
" državne železnice	317 " — "
Tramway-društva velj. 170 gl.	213 " — "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 125 " — "
" " " " " " 1860	500 " 135 " 40 "
Državne srečke " " " " 1864	100 " 169 " 50 "
" " " " " " 1864	50 " 168 " 25 "
Kreditne srečke	100 " 176 " 25 "
Ljubljanske srečke	20 " 23 " — "
Rudolfove srečke	10 " 19 " — "
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 " 70 "
Ferdinandove sev.	105 " 75 "
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 " 50 "

Službo občinskega tajnika

sprejme vsestransko izurjen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v izrazu in pisavi zmožen priwatni uradnik.

Pogoji naj se pošljejo opravištvu „Slovenca“.

V nobeni hiši naj ne primanjkujejo sledeča

poskušena zdravila.

Antirrhéumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Piccolijeva esenca za želodec.

Ta esenca je narejena iz rož, in je zato tako priljubljena, ker je ozdravila že mnogo tisoč ljudi, kar se vidi iz pohvalnih pisem in zdravniških spričal, ki jih izdelovatelj dobiva.

To zdravilo pomaga pri boleznih v želodeci in v trebuhu, ozdravi krč in ščipanje v črevesu, prehodno in trebušno mrzlico, zaprtje, hemoroidje, zlatenico, glavobol itd., ter je najbolje zdravilo za otroke zoper gliste. Steklenica 10 kr., kdor jih več vzame dobi ceneje.

Najboljše in najplivnejše pravo norveško pomuhljevo jetrno olje proti mramorici, rhalitisi, pljučnici, kašlju itd. Steklenica 60 kr.

Pastile santoninske; izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica po 10 kr., 100 koščkov 60 kr. 1000 koščkov 5 gld.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteriti), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Prave od Nj. c. kr. Veličanstva cesarja Jožefa II. privilegirane **krištilne kroglice** od lekarne **Pserhofer na Dunaji.** Škatljica 21 kr., jeden zavoj s 5 škatljicami 1 gld. 50 kr.

P. n. občinstvo se svari proti ponarejanju teh kroglic.

Zeliščni prsni sirop,

pripravljen od G. Piccoli-ja, lekarja pri Angelju v Ljubljani, na Dunajski cesti. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odrasli naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlic.

Ne zamenjati z rudečim sokom, kterega pod tem imenom prodajajo. **Pravi sok mora temno rudeč biti.** Steklenica 36 kr.

Salicilna ustna voda,

in salicilni zobni prah lekarja G. Piccoli-ja v Ljubljani vzdržuje dober duh v ustih in ohrani zdrave zobe, okrepeča čeljusti in je najbolje sredstvo zoper kostna gnjiloba in vse zobne ustne in vratne bolezni. — Vzame se pol žličice na pol kozarca vode za izplakniti usta po jedi, ali pa nekaj kapljic na mokro zobno krtačico, za čiščenje zob in čeljusti. Steklenica salicilne ustne vode 40 kr., 1 škatljica salicilnega zobnega praha 25 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni G. Piccoli-ja pri Angelju v Ljubljani, Dunajska cesta. Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska. (3)